

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA SEGURETAT CIUTADANA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 13 de juny de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Havia estat víctima d'una agressió física, denunciada davant el cos de Mossos d'Esquadra (CME), arran d'una situació provocada per gossos deslligats al parc de Sant Martí. La persona agressora va marxar abans que arribés el CME, davant del qual el ciutadà va presentar denúncia per l'agressió.
- Va trucar a la Unitat Territorial (UT) de la Guàrdia Urbana (GUB) del Districte de Sant Martí i el van informar que podia presentar denúncia per sancionar administrativament la propietària dels quatre gossos pel fet de dur-los deslligats.
- Quan es va personar a l'UT, el va atendre un agent al carrer, davant de la porta d'accés, i després d'exposar els fets el va informar que no agafaven denúncies sobre persones no identificades. Com que la informació era contrària a la rebuda telefònicament, va demanar parlar amb la persona superior de l'agent i va accedir a l'interior de les dependències, on un altre agent el va tornar a informar que no podia presentar la denúncia.
- Finalment el va atendre un altre agent que li va facilitar dos impresos per formular la denúncia.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, no s'ha efectuat una petició d'informe a l'Ajuntament de Barcelona, ja que en l'expedient hi consta prou informació

per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. L'obligació de passejar els gossos lligats en els parcs públics

El ciutadà pretenia denunciar la conducta d'una ciutadana que passeja els seus gossos deslligats fora de la zona habilitada per fer-ho, al parc de Sant Martí.

No és la primera vegada que el promotor de la queixa demana l'empara de la Sindicatura de Greuges per denunciar la manca d'intervenció municipal davant d'aquesta conducta infractora al parc de Sant Martí.

Es tracta d'una conducta prohibida expressament per la normativa municipal. D'acord amb l'Ordenança de medi ambient de Barcelona, **als parcs urbans de la ciutat els animals de companyia han d'anar sempre lligats** per mitjà d'un collar i una corretja o cadena, excepte en les zones especialment indicades per al lleure dels animals de companyia (art. 73-6.1).

La mateixa normativa cataloga com a infracció lleu el fet de conduir els gossos sense corretja als parcs urbans (art. 76-1.5 c).

Sobre aquesta qüestió, també cal mencionar la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, que estableix que les autoritats municipals, sobre la base del principi de precaució, poden adoptar accions per protegir els espais verds (art. XVIII). D'acord amb aquest precepte, l'Ajuntament hauria d'intervenir per aconseguir la col·laboració de les persones que tenen o passegen gossos a fi que tinguin actituds cíviques i de respecte de les zones verdes.

Com ja sap el ciutadà, **el parc de Sant Martí és objecte de control prioritari de la normativa de gossos** per part de la GUB. Així i tot, convé insistir en la recomanació que la Sindicatura va fer en el seu dia en el sentit que, en la mesura de les seves possibilitats, la GUB atengui totes les trucades de requeriments de la ciutadania per molèsties al parc de Sant Martí.

Convé assenyalar que l'Ajuntament disposa d'un **servei de gestió de conflictes que actua fent una tasca preventiva i recomanant propostes d'actuació per facilitar la convivència, el civisme i la tolerància entre la població**. Durant l'any 2021 es va intervenir en un total de 23 programes, tenint en compte tots els districtes, pel problema de la presència de gossos a l'espai públic.

Atès que la GUB coneix la pràctica d'algunes persones usuàries del parc de Sant Martí en relació amb l'obligació de passejar els gossos lligats, caldria fer-ne un seguiment i valorar la conveniència d'activar el recurs del servei de gestió de conflictes o bé la presència d'agents cívics durant les franges horàries amb més incidències.

En conclusió, si bé la normativa és clara pel que fa a la qüestió que ens ocupa, cal afegir que **és necessari dedicar esforços addicionals per conscienciar la ciutadania** sobre el seu deure de respectar els drets de les altres persones.

Per tant, cal que el consistori no estalviï esforços per evitar les conductes inadequades que puguin tenir lloc en el parc de Sant Martí.

2. Sobre l'atenció rebuda en les dependències de la Guàrdia Urbana

Segons assenyala l'interessat, va rebre informacions contradictòries de la GUB en relació amb la possibilitat d'interposar una denúncia contra la ciutadana presumptament infractora. Fruit de la informació rebuda inicialment, el ciutadà es va presentar a la UT de Sant Martí i, una vegada allà, el van informar que no es podia interposar la denúncia si es desconeixia la identitat de la persona a la qual es pretenia denunciar.

En aquest punt, cal assenyalar que, d'acord amb la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals, la GUB, en tot moment, ha de tenir un tracte correcte i acurat amb la ciutadania i proporcionar-li una informació completa i tan àmplia com sigui possible sobre les causes i la finalitat de totes les intervencions (art. 10.1 b).

La Carta de serveis de la Guàrdia Urbana de Barcelona recull les seves competències en matèria d'atenció a la ciutadania i de recepció de denúncies.

Ara bé, **per poder tramitar la denúncia per infracció de les ordenances municipals**, en els casos en els quals la infracció no ha pogut ser observada pels agents, **és necessari aportar elements probatoris dels fets i identificar adequadament la persona presumptament infractora**.

En el cas objecte d'aquesta queixa, el ciutadà havia recollit la conducta infractora a través de la captació d'imatges des d'un telèfon mòbil, però en les imatges no hi apareixia la persona propietària dels animals, de la qual desconeixia la identitat.

Una manera de poder identificar la persona és a través del codi o nombre del microxip dels animals que passeja. Amb aquesta informació es pot obtenir el nom de la propietària dels animals fent una consulta en el registre de dades de l'AIAC (Arxiu d'Identificació d'Animals de Companyia). Convé recordar que es tracta d'un registre creat pel Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya i que, per tant, no és un registre gestionat per l'Ajuntament de Barcelona, malgrat que pugui fer ús de les dades que recull.

Ara bé, el ciutadà tampoc no disposa de la informació dels microxips, necessària per desvetllar la identitat de la persona titular dels gossos.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **cal que l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat sigui més proactiva per prevenir la tinença poc responsable d'animals de companyia en el parc de Sant Martí. Així mateix, convindria millorar l'atenció i la informació que es facilita a la ciutadania pel que fa a la tramitació de denúncies.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que es valori la conveniència d'activar el servei de gestió de conflictes o bé que s'incorpori la presència d'agents cívics per prevenir conductes poc responsables de tinença d'animals en el parc de Sant Martí.
- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que continuï vetllant perquè les persones propietàries de gossos no facin un ús indegut del parc de Sant Martí i portin els gossos correctament lligats.
- **Recordar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que té l'obligació de prestar un servei d'atenció i informació a la ciutadania amb els estàndards de qualitat desitjables.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

**SINDICATURA
DE GREUGES**
DE BARCELONA

David Bondia Garcia

Ronda Sant Pau, 43-45
08015 Barcelona
93 413 29 00
sindicaturabarcelona@bcn.cat
www.sindicaturabarcelona.cat